

Ползите за бизнеса от добрата безопасност и здраве при работа

Изискванията за безопасност и здраве при работа (БЗР) са ползотворни както за бизнеса, така и като правно и социално задължение. Предприятията оценяват факта, че БЗР предпазват хората от увреждания или заболявания, свързани с работата, а това е и съществена част от успешния бизнес.

Защо БЗР са съществена част от добрия бизнес?

Безопасността и здравето при работа:

- помагат да се покаже, че бизнесът е социално отговорен;
- предпазват и подобряват фирмения имидж и стойността на търговската марка;
- помагат за повишаване на производителността на работещите;
- повишават ангажираността на работещите към компанията;
- създават по-компетентна работна сила в по-добро здравословно състояние;
- намаляват разходите и прекъсванията при изпълнение на работата;
- помагат на предприятията да отговорят на очакванията на клиентите относно БЗР; и
- насърчават работещите да запазят по-дълго своята трудоспособност.

Инвестирайки в БЗР, всяко предприятие може да се радва на значителни ползи. Леснодостъпни подобрения могат да повишат конкурентоспособността, рентабилността и мотивацията на работещите. Използването на система за управление на БЗР осигурява ефективна рамка за предпазване или намаляване на риска от трудови злополуки и заболявания.

Ключови принципи на БЗР

- Ангажираност и лидерски способности за подобряване на БЗР
- Ефективни политики и процедури за БЗР
- Активни програми за оценка на риска
- Обучени и компетентни работещи
- Ефективни мерки за контрол на риска
- Непрекъснато наблюдение и преразглеждане на процесите

Въпреки че принципите за добра практика по БЗР важат за всяка организация, икономическите фактори могат да бъдат много различни за големите и малките организации.

Големи организации

Успешните компании отдавна са признали важността, която отдават на своя имидж и репутация.

„Компаниите, преследващи „тройния резултат“⁽¹⁾ надминават по-малко високите си съперници на капиталовите пазари“. От големите икономически организации се очаква да демонстрират винаги по-високи стандарти на корпоративно управление и по-голяма прозрачност на отчетните практики. Комбинацията от работа в условията на пазарна икономика успоредно с общество с по-голяма осведоменост за рисковете означава, че много предприятия вече осъзнават значителните придобивки, които могат да бъдат реализирани чрез включването на програма за БЗР в техния по-широк бизнес модел. Това включва:

- подобряване на имиджа, стойността на търговската марка и репутацията на предприятието;
- изпълнение на ангажиментите за корпоративна социална отговорност (КСО);
- поддържане и повишаване на доверието на инвеститорите; и
- създаване на позитивна обвързаност у заинтересованите лица.

„Бордът признава, че както корпоративното представяне на групата, така и неговата стойност за заинтересованите лица се влияят от представянето на фирмата по отношение на безопасността и здравето при работа. Затова е необходимо управляващите директори и всички служители да покажат положителен подход към проблемите на здравето и безопасността.“
Главен изпълнителен директор, Uniq plc (хранителен сектор).

Корпоративната социална отговорност (КСО) обръща внимание на това, как бизнесът може да вземе под внимание своето икономическо, социално и екологично въздействие във връзка с начина на своята дейност. БЗР може да изиграе важна роля по отношение на това, как тези принципи се прилагат на практика. От особено значение са:

- включването на БЗР в по-широки инициативи на корпоративното управление;
- гаранции, че рисковете за БЗР са съответно взети под внимание от контрагентите и доставчиците; и
- мотивиране на други предприятия да подобряват БЗР чрез оказване на партньорски натиск.

Производителност и ефективност

Централен ангажимент на ЕС от Лисабонската стратегия⁽²⁾ е да отдава еднаква важност на нарасналата заетост и на производителността чрез по-голяма конкурентоспособност. Разходите за трудови злополуки и професионални заболявания в ЕС-15 варират от 2,6 % до 3,8 % от брутния национален продукт. Както намаляването на злополуките и заболяванията, така и ползите за производителността и ефективността могат да бъдат резултат от:

- повишаване на нивата на мотивираност, сътрудничество и морал на работната сила;
- по-продуктивна работна сила и по-ефикасни методи на работа;

(1) Концепцията за „тройния резултат“ обхваща по-широка система от ценности и критерии за измерване на организационния (и социалния) успех; икономически, екологичен и обществен успех (http://en.wikipedia.org/wiki/Triple_bottom_line)

(2) Вижте уебсайта: (http://ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/COM2005_024_en.pdf)

- намаляване на извънплановите разходи чрез ефективно и последователно планиране;
- подобряване на качеството на подбор и на задържане на работещите;
- намаляване на осигурителните разходи и на застрахователните премии; и
- намаляване на потенциалния риск от наказателно или гражданско съдебно преследване.

Чрез инвестиции в добри правила за БЗР може да се постигне възвръщаемост на инвестициите до съотношение 12:1 (12 евро печалба за всяко едно инвестирано евро).

„Съществува ясна и директна връзка между социалното поведение на една корпорация и нейната репутация, продажби, търговска марка и всъщност цялостната и стойност. Тази взаимовръзка (и тези последици) стават по-силни с нарастването на размера на бизнеса и стойността на търговската марка.“ Leipziger ⁽³⁾

Малки предприятия

Много малки и средни предприятия също започват да оценяват разходите, дължащи се на лошо състояние на БЗР, и ползите от доброто изпълнение на изискванията за БЗР. Те са най-забележими от гледна точка на:

- изпълнението на изискванията на бизнес партньорите за БЗР с цел да се постигнат и запазят бизнес отношения;
- избягването на прекъсвания на работния процес и загуба на ключов персонал;
- мотивиране на персонала и запазване на неговата ангажираност;
- наличността и достъпността на осигурителните вноски.

Новите и разрастващи се предприятия, целящи да постигнат постоянен ръст на дейността и стабилност, осъзнават как тяхното изпълнение на изискванията за БЗР може да допринесе за развитието им. Това е най-забележимо от гледна точка на задоволяването на изискванията на клиентите относно БЗР.

„Не само че сега имаме по-висок морал на персонала и по-ниска заболеваемост, както и значителни ползи при задържането на досегашните ни клиенти, но има и огромна разлика при спечелването на нови бизнес територии и за развитието на компанията.“ John Purnell, регионален директор, Cognar Automation Ltd.

Необходимостта от отговорно поведение на корпоративния бизнес води и до поставянето на изисквания към неговите доставчици. Инвестициите в добри стандарти за БЗР увеличават конкурентоспособността на предприятието, което увеличава и потенциала за задържането на клиенти и разрастването на бизнеса.

Производителност и работна ръка

Лошото състояние на БЗР има непропорционално въздействие върху малките предприятия. Разходите за персонала и дейността при злополуки на работното място, голям пожар или шумен съдебен процес са очевидни. Около 60 % от компаниите, които спират работа за повече от девет дни, отпадат от пазара. От друга страна, предприятията с добро състояние на БЗР могат да реализират ползи за повишаване на производителността, като:

- по-безопасни методи на работа, които също така позволяват работата да се извършва по-бързо и от по-малко хора;

- намален брой на злополуки, инциденти и заболявания — например отсъствията поради болест намаляват наполовина;
- максимални равнища на наемане, мотивация и задържане на опитен персонал.

Социално осигуряване и застраховане

Незаконно е предприятията да работят без социално осигуряване, а в някои случаи и допълнително застраховане на работещите, но премията нарастват и става все по-трудно да бъдат получени. Осигурителните и застрахователните разходи за персонала варират съобразно вида на бизнеса. Административната дейност се радва на равнища, по-ниски от 0,5 % от месечното възнаграждение, нивото за производствените дейности е по-високо — около 5 %. Строителните работи, като например покривните работи, достигат нива от 15 %. В повечето страни се предлагат значителни увеличения или отстъпки от тези равнища „на книга“ в зависимост от застрахователната система, което означава реализиране на значителни икономии за добро изпълнение на изискванията за БЗР и санкции за лошо изпълнение.

Нека това да стане

Посланието е ясно: **добрата безопасност и здраве при работа е успешен бизнес.** Предприятията трябва да интегрират БЗР в управлението на дейността и да повишат осведомеността на ключовите ръководители в организацията.

Очакват ли вашите клиенти, инвеститори или банки отговорен и правилен подход на управление на риска за БЗР? Ще се наруши ли бизнесът ви в случай на трудова злополука? Ще навреди ли на дейността ви загубата на един или повече ключови служители? Бихте ли могли да спечелите от по-ниски осигурителни вноски и по-евтини застраховки или подобрена производителност? Ако отговорът на всеки от тези въпроси е „да“, тогава БЗР вероятно ще бъдат ключов фактор за успеха на вашето предприятие.

Повече информация за БЗР и икономическото въздействие на тази дейност можете да намерите на: <http://osha.europa.eu/topics/business/performance>

Повече информация за БЗР и икономическото въздействие на тази дейност в България можете да намерите на: <http://bg.osha.europa.eu>

⁽³⁾ D. Leipziger (2001), SA8000: Окончателният ориентир към новия социален стандарт, Financial Times Prentice Hall.